

Petitia vera aneb pravota radost

ČERVEN 2017

Uvnitř naleznete:

- Pozvání do intimity s Bohem 4
- Okénko otázek a odpovědí
- Vzpomínáním na JUDr. Noska se rodí legenda
- O identitě sekulárního františkána

„Slova, která jsi mi dal, dal jsem jim a oni je přijali a vpravdě uvěřili, že jsem vyšel od Tebe, a poznali, že jsi mě poslal.“

Řehole SFŘ - Předmluva - O těch, kteří konají pokání

Pozvání do intimity s Bohem

P. Dr. Jan Evangelista Urban OFM radí svému penitentovi (a nám všem)

Redakčně zpracováno na základě poznámek z duchovního doprovázení P. Benedikta V. Holoty OFM v letech 1964 - 1991.

Kapitola 4: Vzdávání duchovního života

4.1 Oč jde ? – o vzrůst lásky ke Kristu

Že už jsi pokročil věkem a jsi stále na začátku? V závěru života má dozrávání větší rychlost než předtím kdy se růst tříštil na různých úskalích.

Je třeba v závěrečné fázi nasát ducha Kristova a Františkova. Řešit všechno jejich duchem. Dotvářet, dozrávat. V poslední třetině života je růst rychlejší než v předchozích dvou. Duchovní dozrávání není proces pomalejší než růst předtím. Je třeba sytit život intenzivnějším přijímáním: **Bůh působí.**

Nenechejme si vzít poznání Božího působení v nás. Žijme Kristův život.

Nejsme tu na procházce, ale proto, abychom vytvořili ve spolupráci s milostí **nového člověka.**

Slovo otce Jana Evangelisty k nám – doprovázeným v duchovním životě – je toto:

Jde o vzrůst lásky ke Kristu – více lásky, větší vroucnost.

Přirozenost jde stále zpátky. Třeba stále kontrolovat modlitbu a sebezápor; nedostatky jsou tam ustavičně. Jak prožíváš Krista, jak užíváš prostředků duchovního života? Co čteš? Duchovní vůdce nás povzbuzuje:

Kolik mám lásky k bližnímu, tolik jí mám k Bohu. /Co nad to jest - je „filmování“/.

Kořen tedy spočívá v lásce k Bohu a bližnímu. Stav mé lásky a její vzrůst k člověku je takový, jakým tónem na bližního mluvím, jak se na něho dívám, jak mu podávám ruku....

To je stav mé lásky, můj duchovní stav. Projevuje se tím, jak komunikuji, jak se chovám: Se skrývanou antipatií? Nevládnutou emocí? Vypočítavostí?

Vzrůst ve víře a lásce ke Kristu jako hlavní tah života:

pod tlakem milosti

Eucharistií a modlitbou

Evangeliiem jako duchovním vůdcem a rádcem

jednáním z toho všeho a podle toho všeho, a to

ve třech vztahových rovinách - Bůh, já, člověk.

Sebevedení jako trvalá touha a snaha o spodobení s naším Pánem. **Stále hlubší vědomí Spasitelovy přítomnosti, které nutí, aby duše toužila po větší podobnosti s ním.**

Pro vzrůst v duchovním životě je nutno klást větší důraz a důvěru na **svátostné zdroje** než na mravní úkony /bez vztahu ke svátostem/. Tedy důraz na účast na nejsvětější oběti, na přijímání svátostí, jejich obnovování – nežli na jiné pobožnosti.

KRISTUS

Milost

Víra

Láska

Eucharistie

Evangelium

Bůh

Já

Stvoření

modlitba

sebeovládání

služba lásky

Vzrůst ke Kristu charakterizuje sedmero oblastí: biblická, liturgická, dogmatická, pastorační, ekumenická, misijní, sociální.

Tak jako se voda ve džbánech v Káni Galilejské neumenšila v tom, čím byla, ale začala být tím, čím nebyla, tak Zákon nepřestal být Kristovým příchodem zjevným, ale pokročil dál.

A je dvojí cesta duchovního života: cesta jako taková, a cesta jako setkávání.

Cesta jako cesta: postupná, systematická, záleží na mé vůli. Je **očistná, osvětňá, spojivá-spojující,** je daná svými postupy, očišťováním a zkouškami /probací/. **Důvěra a oddanost jsou prvotní oblastí.** Poznáním cestu udržujeme a jdeme po ní – lépe a více. **Cestu neměňme! Nesnažme se chodit po zajímavých cestách.** Nešilhujeme po jiném a neberme si od vedle!

Varujeme se však zvykovosti- změnu přináší pestrost života, liturgie a evangelium. Osvěžujeme ji a ožívujeme ji: aktualitami, postem, slovem srdce – vysloveným vztahem k Bohu, připomenutím si návratů do Boží blízkosti. Tím se cesta uskutečňuje.

V modelu duchovního života jde o to, na co lásku zaměřit.

Cesta jako setkávání je vzrůstáním duchovního života podle určité **ideje, pravdy, milosti.** Je to cesta nysystematická - záleží na Boží vůli.

Vše opustit, vyjít z „Egypta“, kde byl člověk zakořeněn, nebát se opustit **i sebe sama,** své popudy, svou násilnost, náruživost, svůj strach, bázlivost.

Cesta jako setkávání předpokládá otevřenost pro setkávání s Bohem. To může být překvapující. Pán jakoby nedbal na stupeň očisty, cvičení a sjednocení - a může najednou vytrhnout člověka z hříchu na dost vysoký stupeň svatosti. To ovšem vyžaduje přezkoumání - **ale neměli bychom to vylučovat!**

Ústřední skutečností obou cest je vědomí: **Bůh mne miluje.**

Milost je úchvatná skutečnost tvého nitra, pramen tvého vítězství nad zlem. **Ten, kdo se potřebuje změnit, není ten druhý, ale já.** Ježíš nás povzbuzuje: „*Neboj se malé stáde! Váš otec rozhodl, že vám dá království*“ /Lk 12,32/.

4.2. Meze víry

Nemysleme si, že když jsme už jednou dosáhli určité kvality víry, že už ji trvale máme, že už s ní nemusíme dál nic dělat. Nepokládejme ji za ukončenou. Nejen věřit dál, nejen vědět jak. Ne pouze víra sama o sobě jako řehole. **Umět věřit!**

Víra je každý den novou událostí.

Snahou mohu víru dotáhnout k určité hranici, dál to pak už nejde. Je tam jakási „vyhrazená oblast“, asi oblast charismatu, kam je vstup dovolen jen někomu, a za touto vyhrazenou oblastí víry je pak asi okoušení Boha.

Člověk touží protlačit víru až do nejzazší hlubiny základu svého srdce. Ale v hlubinách bytí snaha už nic nezmůže. Tam už záleží na tom, zda Bůh dá či nedá. Víru neprotlačím snahou až tam, kam toužím a chci. Mezi Bohem a vírou jsou takové prostory, ve kterých Bůh dává, co chce, komu chce, a kolik chce. Tam už člověk nezmůže nic. Třeba denně za víru děkovat a prosit o její vzrůst. Prosme se svatým Františkem: „*Pane, dej mi svatou víru přímou!*“

Překážky duchovního růstu jsou na naší straně:

Nepravdivá meditace. Lenost ducha i těla.

Sebeláska, sebešetření, sebeohledy, chatrný a nedůsledný sebezápor.

Mnoho času, zájmů, námahy pro věci nepodstatné. Chaotičnost a mnohomluvnost.

Nerespektování náročnosti Božích požadavků. Bázeň před totální obětí ducha i těla.

Jednou rozhodnutý život žijme jednoznačně. Tělo podrobujeme ve služebnost duchu, těžiště života převádíme z těla do ducha! Neznehodnocujeme svůj život pohodlností, neposlušností milosti, nepřímostí a nepravdivostí.

Důvěřujeme: poslední slovo v našem životě nebude mít Boží spravedlnost, ale **Boží milosrdenství.**

4.3 Nespěchat – mít trpělivost sám se sebou

Pro náš způsob následování Krista a jeho růst nemůže být bez významu, jestli i vtělený Boží Syn musel prožívat růst ve svém životě a čekat asi 30 roků na „svou hodinu“.

„Ježíš prospíval moudrostí, věkem a oblibou u Boha i u lidí.“ /Lk 2,52/.

V každém případě nám to říká, že nemáme ve svém náboženském životě spěchat. Nikdo se nestane přes noc svatým, nanejvýš světu jen komickou karikaturou.

Odvažme se utvářet svou existenci univerzálního kněžství pomalu a s trpělivostí. Spoléhejme na to, že nám sice Bůh prisoudil takový život, ve kterém je nutno být připraven k poplachu a vyskytuje se v něm i stav ohrožení, že však přesto nelze jen tak lehce zmeškat skutečně rozhodující šance.

Mějme sami se sebou trpělivost!

Učme se čekat a růst! Budeme-li poctivě čekat na Boží dispozice – to ale neznamená holdovat letargicky a se sebeuspokojením duchovnímu fatalismu – pak přijde i naše hodina, a to v pravý čas, i kdyby se nám teď sebevíce zdálo, že náš život běží jakoby naprázdno. .

Zákon opakování dává duchu setrvačnost, určitou dispozici, která se těžko láme. Když nastane situace, která vyžaduje změnu duchovní polohy, změnu směru ducha, pak je třeba prorazit setrvačnost a duchovní dispozici k pohodlnosti a vyrazit jako k ohni. Pro kněze to může být rychlé zaopatřování těžce nemocného - v kontextu jiných požadavků. Ale i laikovi může nastat obdobná situace!

Jde o spolupráci s milostí.

Pak se musíme rozhodnout silně a jasně, bez smlouvání s pohodlností, ohledem, obavami, předsudky, nezvyklostí situace. To všechno jsou věci které zmrazují účinek pomáhající milosti.

Náš život na této zemi jednou skončí. Bude život hodnocený jako celek. Ukáže se. A výsledek? Jeho hodnota pro celou věčnost? Jak znehodnotila můj život pohodlnost? Neposlušnost milostí? Nepřímota a nepravdivost?

Stává se, že duše nedbá pravdivého stupně svého duchovního života a oddává se smyšleným modlitbám a citům, které člověk svým životem neprovádí a nepotvrzuje. Pozor! - I Tělo Kristovo může člověk přijímat pro své uspokojení či ze zvyku – nikoli pro zvelebení Boží. I svaté přijímání potřebuje přiměřenou přípravu a dostatečné díkůčinění podle skutečného stavu duše. **Nepředbíhejme v touze po sebeuspokojení! Nepředbíhejme - ani se nepozděme.**

4.4 Hledání a jeho motivace

Kam převážně vede tvoje snaha? **Kam rosteš vnitřním životem?** Denním řádem, četbou, úsudkem...

Žiješ s Bohem vroucněji, hlouběji, rosteš do Boha tak, že existuješ ve společenství, ve farnosti ne jako činitel, ale jako ten, **kdo je, tím, že tam je? Více mlčky a přítomností než činností?**

Třeba být blíž rozjímání a nazírání, poznávat Boží vůli a uvážit, co má v dané situaci převahu.

Co mne nejvíce na Bohu přitahovalo?

Co mne nejvíce na Bohu přitáhlo? Co je v tom přitahování nejhlavnější?

Aktivovaná modlitba umožňuje stále více sebe realizovat dovnitř - zdokonalením se v kontemplaci ke **spojení s Kristem**. Zvládat celým srdcem, živou snahou být co nejpodobnější Kristu. Nenechat se deprimovat chybami a poklesky, **sledovat snahu**.

Nedopustit, aby okrajové věci padaly do středu, a středové se stávaly okrajovými. Je to střed Boží? Nebo můj?

Hledání vezměme hodně ze šířky: lidská zralost, křesťanství, spiritualita serafického řádu, sebeobětování, láska k bližnímu, Eucharistie. Naše univerzální kněžství - sebeobětující, adorující, apoštolské. **To najít**. A probrat volnou meditací – jak to uskutečnit.

Jak se zastavíš – už jsi mrtvý!

Jestliže dovolíme, aby do našich srdcí pronikaly světské pohnutky, pak z nich vymizí **zásada víry jít krok za krokem**. Spoléháme na svůj rozum a na své zkušenosti, a **neklademe svou důvěru do Boha**. Hledáme spíše to, co je snadnější a co upoutává pozornost, a **nehledáme tvrdou a nepovšimnutou práci**, ani to,

čím lidé pohrdají. **Toto je příčina veškeré nespokojenosti.**

Jak bychom si usnadnili život, **kdybychom dokázali přednostně milovat Boha.**

Jak snadné by bylo pro naše představené vést nás podle našich pravidel, **kdybychom Boha milovali z celého srdce.**

Bůh sám by nás pobízel jít stále dál, a my bychom mu těžko mohli odolávat.

Kdybychom se dokázali modlit jeden za druhého, bylo by to nejlepší. Spiknutí se proti jiným, v něčem se odlišujícím od společenství, je **škodlivým partikularismem.**

Proč by se duše nemohly milovat vroucně, proč by se měly zapírat v lásce – jen proto, že se navzájem lišíme? V lásce i partikularismus může být dobrý.

Dokud nás pálí alespoň pochybnosti, dokud se chodíme radit a zpovídat, dokud se znepokojujeme svými selháními, můžeme být klidní; nejde-li o takový souhlas, který je nutný k těžkému hříchu.

4.5 Bůh – ne já !

Vyslovím-li nějakou Božskou pravdu a jdu hned dál, je to málo. Opakováním každého slova té pravdy hodnotím, jak je to slovo veliké, obsažné, působivé. Opakováním dosahuji toho, že znovu vyslovované slovo vnáší do stále hlubších, niternějších vrstev srdce to, co obsahuje. Žalm /73, 28/ říká *Mihi autem inhaerere Deo bonum est. /Mně však velnouti do Boha je dobré/.*

Mihi - mně – milost povolání a vyvolení. Není dané každému. Jakými cestami právě já?

Autem - však- je odraz od toho obyčejného

Inhaerere - velnouti - do Boha, něco dovnitř. Opakováním se mi to zhušťuje a nalézám, co je pro mne hodnotou slova. To znamená ne pouze se dívat, vidět, nýbrž velnout, vžít dovnitř. Je to něco působivějšího než – „sloužit před Bohem“ /servire coram Deo/. Stát nejen s Ním, před Ním - nýbrž v Něm ... inhaerere ... nechat se prostoupit

Bonum est - je dobré - To je velké slovo. Je pro mne dobré. Je to moje dobro. „Mně však velnouti do Boha je dobré“. To „dobré“ - „vychutnat“. Ne jen hezké, sladké, chutné – nýbrž dobré.

A tohle všechno dělat **beze slov**, bez spekulace, v modlitbě klidu. Tento způsob je dobrý.

Opakování je důležité. Dlouze opakovat, až to slovo promlouvá něčím, co jsem dřív nevěděl.

Co říkám zpočátku suše, jen pojmově – pak se to velnutí - ono *inhaerere* - skutečně **stane**.

A to je **plod modlitby**. Ale to se musí vydržet, ne od toho utéct.

Východní je nediferencovaná, tajemná, má sílu, západní má zase živé slovo.

Dohromady to dá silný celek.

Mihi autem inhaerere Deo bonum est.

Bůh - ne já.

4.6 Temnoty, prázdnota, pustota

Transcendenci Božích tajemství zakouším jako svou nicotu. Právě v těch chvílích, kdy člověk pocítuje, že ho Bůh opustil, překypuje milostí.

Bez dlouhých hodin trápení nám nic dáno nebude. Důvěra, trpělivost, vytrvalost.

Otec Jan Ev. se svěruje a radí pro těžké chvíle: *Mám stále bolesti, menší i větší. Nejvíce v noci. Někdy jsou takové, že ani nevím, jestli jsou velké nebo malé. V takovém návalu bolesti se mi zdá, že cítím dokonce něco slastného. V těch velkých bolestech, rozumíš?*

A říkám si: Jen žádné „fixlování“, jen ať je to všechno pravé!

??????????????????

Něco s tím uděláš! Víš co? **Nic!!! I když to bude, jako by to nebylo!**

Temnoty jsou někdy pro duši tolik, jakoby dostala vytržení a zážitky.

Pustota je také forma Božího působení v duši. Je trpčí, ale to se přijímá, trpí a vytrvává se v tom.

Nesnažme se jednat proti tomu. Nehledejme úporně útěchu, nebojme proti té domnělé „nevěře“!

Na Pána Boha je třeba čekat – a ne mu chodit naproti. To by se mohl člověk s Pánem i minout.

Typickou známkou probace - zkoušky - je, že bezdůvodně začne a bezdůvodně skončí. Všechno zneklidňující je pokušení. Při každém náporu hlavně nepusť ani na moment vůli v důvěře. Utíkej se do Božího milosrdenství.

4.7 Neskrývej své chyby před Pánem a důvěřuj

Modlitba polohy srdce, denní řád, přijímání toho, co den nese. **V tom růst!**

Že v tom porosteš, to je to nové. Ale nepokoušej se skrýt své chyby před Pánem. **Nemysli si, že tě pro ty chyby Pán nemiluje.**

Celé těžiště i celou oblast duchovního snažení přenesme radikálně do Božího milosrdenství a lásky, do neomezené důvěry a vděčnosti.

Nerozebírej detaily svých nedostatků. Kdybys nezůstával Bohu nic dlužen, neměl by ti co odpouštět. On odpustí rád. Nechtěj, aby to bylo s Pánem 1:1.

To hříšné nepitvej. Nech si to jako kající smýšlení. Ty můžeš být Bohu něco dlužen, ale těžiště měj v tom pozitivním: **v Boží lásce a milosrdenství.**

Na to říkej „**Ano**“. Na svoji hříšnost musíš říkat „**Ne**“.

Ale nemůže tě zajímat víc tvá hříšnost, než Boží milosrdenství.

Bud' člověkem trvalého „Ano“ na Boží lásku a milosrdenství.

To negativní nech za sebou. Tím se nevzrušuj!

Božské srdce, v Tebe důvěřuji.

Nikdy nepusť akt důvěry, nikdy nepusť vůli akt důvěry. „*Důvěřuji!*“

I když nic necítíš z důvěry. I když dokonce cítíš, že nedůvěřuješ, nikdy dobrovolně nepřipusť akt nedůvěry. **Důvěřuj!**

4.8 Zbožnost jako vztah k Božské skutečnosti

Myslet na Boha není vše. Vědomí Boha - je více životem. Vědomí je důležité, vědomí Boha a sebe. Něco jiného je **vědění o Bohu**. Něco jiného je **vědomí Boha**. A konečně něco jiného je **žít s vědomím Boha**. To už není ani jen rozumová, ani jen citová část člověka. Jde také o vidění Boha. Není to mystický stav. Je to nazírání - kontemplace. Tu se už ale nenechají věci vyjadřovat slovy jako v oblasti vědění. Tu se věci pouze vidí, ale mluvit o tom – to jde už těžko.

Jak žiješ sám sebe?

Není těžké věřit, je však těžké ve víře **Bohu se vzdát**. V popředí Božské skutečnosti je její viditelná část, za ní je neviditelná **realita tajemství**. Realita tajemství Boží Lásky prozaňuje Eucharistií. V Eucharistii se vírou vzdávám tajemství.

Skutečnost Božského tajemství. Jeho vrcholem je dobrota. Odpovědí na vrchol Božího tajemství nemůže být nic jiného než důvěra.

A toto je ohnisko a nosný střed života. Kdo to má zafixované v životě, má základ.

Život se zceluje.

Neposuzuj svůj stav podle jednotlivých úkonů, hříchů, do kterých člověk někdy spadne pod tlakem okolností. **Spíše hled' na polohu lásky, na intenzitu lásky a důvěry.**

Jde o to, aby jednotlivá, konkrétní zbožnost přecházela ve stav, **vztah k Božské skutečnosti.**

Jak je silný a toužící, jak působí na celý můj vnitřní život.

Je to milost, která v člověku vytváří ten stav. Nepozorovaně.

Je tu ale překvapení: **Hřích**

Nejde jen o skutek. Hřích má větší akční rádius. Jde o pole hříchu. Místa hříchu. Hříšnost.

Jak roste důvěra a láska? **O to jde: poloha lásky.** To sleduj: oblasti víry, modlitby, pokory, čistoty, chudoby. Pomocí nám může být **lekce pokory** pokud nám bližní sáhne na naše „oteklé já“! I zahanbení je nám třeba...

Ono už nepůjde o jednotlivosti: Jde o stav. O spodní proudy v duši. O vztah.

Měl by být tak silný, aby tě unesl i v těch nejtěžších situacích.

Pane, dej sílu jistoty mé víře v Tvoji lásku.

4.9 Bratře, žij podle ducha, pevně opřený o Boží milosrdenství

Modlitba dotekem Boha – to je ono. Mít v modlitbě dost důvěry, důvěřovat reálně v Boží pomoc. Důvěra je to, z čeho se žije, **důvěra je žitá víra.**

Hleď, ať je tvá láska stále více univerzální, všeobecná, celková. A tvoje lítost ať je také stále více všeobecná, celková, univerzální, ať pokrývá celý život s jeho jednotlivými oblastmi. Vždyť kdo může vypočítat své jednotlivé hříchy. Lituj jich celkově tak, jak je Pán vidí. Jak to On vidí.

To zpoždění, které člověk za život nasbíral v různých oblastech duchovního života, tím se moc nevzrušuj.

Pracuj dál. Hlavně sleduj nejen: **co!** Nýbrž hlavně: **jak!** To je důležité slovo: **Jak to dělám?**

Nemysli si, že musíš dělat kdovíjaké činy. Pán Bůh je skromný. .

A zůstaň pevně opřený o Jeho milosrdenství.

Ale chytrácky toho nevyužívej.

Okénko otázek a odpovědí

Otázka:

Je dočasné vystoupení z bratrského společenství nebo pozastavení členství totéž?

Odpověď:

Oba pojmy je třeba důrazně rozlišovat, i když jejich důsledky jsou stejné – vyloučení ze schůzek a z činnosti bratrského společenství včetně aktivního a pasivního hlasovacího práva, dotyčný však nadále zůstává členem řádu. Podstatný rozdíl je v příčině opatření. O **dočasné vystoupení** může radu MBS požádat člen řádu, který se ocítl v nějakých nesnázích bránících mu řádně plnit povinnosti člena a potřebuje určitý čas na jejich překonání.

O **pozastavení členství** rozhoduje rada tajným hlasováním u člena, který opakovaně a dlouhodobě nedodrží závazky vyplývající ze života bratrského společenství případně jiným chováním se dostává do vážného rozporu s Řeholí, rada to s ním projednala a dotyčný zůstává zatvrzelý nebo své jednání opakuje i po projednání s radou.

Podrobněji o výše uvedených opatřeních pojednávají čl. 56 a 57 odstavce Dočasná opatření v Generálních konstitucích SFR.

Odpověď zpracoval:
Václav Němec OFS

Vzpomínáním na JUDr. Františka Lva Noska se rodí legenda o světcí

Dubnová pouť do Poříčí nad Sázavou ke hrobu Františka Noska byla už v pořadí 82. od jeho úmrtí. Naše vzpomínání navazuje na vzpomínání přímých a poté již i nepřímých svědků čtyř generací. Od publikace významného představitele Sdružení katolické mládeže Jana Janouška /František Nosek mladým/ z konce 1. Československé republiky, přes „samizdat“ profesora Antonína Nováka - ještě z první generace pamětníků, ale napsaný již uprostřed socialistické „normalizace“, až ke sborníčku vydaného Národní radou SFŘ k 80.výročí Dr. Noska, tedy po čtvrtstoletí života v obnovené parlamentní demokracii a znovu zavedeném kapitalismu. Za těch osm desetiletí byla v kostele sv. Havla pronesena řada zaznamenaných i zapadlých homilií celebrantů, mezi nimiž nechyběli biskupové, řeholní představení, ba ani papežský nuncius. V promluvách nechyběla řeč o Bohu a jeho „ministři-sloužebníci“, o Kristu a sekulárním františkánovi, který po vzoru sv. Františka věrně kráčet v Mistrových stopách. Nedávno zesnulý Miloslav kardinál Vlk zahajoval přípravné práce k budoucímu diecéznímu procesu blahorečení Františka Noska u sv. Václava v Dejvicích, u patrona naší vlasti i řeholní provincie. Za ta léta vyšla o Františku Noskovi řada článků v Lidovém hospodáři, Serafinském praporu, Poutníkovu a dnešním Zpravodaji SFŘ. Jan Janoušek junior se krátkým životopisem podílel na sborníčku o služebníku Božím Dr. Noskovi, Míla Müller sestavil sborník statí o životě z víry Dr. Noska „pro dnešek“. Františka Noska, přes to všechno širší veřejnosti neznámého politika, jsem se pokoušel objevit jako „svíci zářící“ pro univerzitní studenty společenských věd – aspoň „na poslední chvíli“ v promočních promluvách. Nítky vzpomínání na Františka Noska běží po rodové linii rodiny Janouškovy, a po spirituální linii pražských sekulárních františkánů, dnes symbolicky setkávajících se při kostele sv. Anežky na Spořilově, posledním díle našeho zvěčnělého bratra.

V čem spočívá ona podivuhodná životnost rodící se legendy o světcí v politice, o co se opírá ten vždy znovu obnovovaný zájem o osobnost Františka Noska? Jak vysvětlit paradox, že za těch 8 desetiletí se na naší politické scéně objevilo mnoho poslanců - v řádech několika tisíc - a ministrů přinejmenším v řádu několika set - a sotva u některého z nich trvá nepřerušovaná kontinuita poutí k jejich hrobu a bohoslužeb jako poděkování za jejich život. To na straně jedné. Na straně druhé, historici a politologové připomínají desítky docela jiných postav na politické scéně, někdy i pro jejich problematické působení – nebo právě pro ně – a o životě a díle JUDr. Františka Noska přitom nemusejí mít ani tušení. P. Jan Evangelista Urban OFM jako Noskův zpovědník a duchovní vůdce dokonce tuto „neznámost“ přisoudil jako jakýsi zvláštní duchovní úděl „sítý na míru“ Františku Noskovi - a to s velkou jasnozřivostí, docela krátce po jeho smrti. Současně napsal: životopis Františka Noska by byl přímo zjevením. Ale jeho velikost se zřejmě uvidí až na věčnosti... Tolik otec Urban.

Proč tedy vynakládat myšlenkové úsilí na šíření jména a odkazu našeho bratra Františka Noska - když to pro jedny může připadat už jako „nošení dříví do lesa“, a pro jiné naopak jako když „hrách na stěnu háže“? Sám pro sebe mám tuto odpověď: vzpomínání, promýšlení a rozjímání o duchovním a myšlenkovém odkazu Františka Noska se mi osvědčilo jako nevysychající zdroj vždy nově objevovaných inspirací a invencí. Sborník z konference při příležitosti 80. výročí úmrtí Františka Noska byl spojován také se závěrem roku sv. Ludvíka IX., francouzského krále a patrona SFŘ. Tito dva sekulární františkáni měli podobný úděl v podílení se na „umění vládnout“ v tomto světě. Čím výše se člověk ocitne na pomyslném žebříčku světské moci, tím nesnadnější je pro něj dostat životu z víry v Krista. V této životní zkoušce oba naši „jubilanti“ obstáli, král Ludvík dokonce v podobě závazně uznané autoritou Církve. 800 let od narození jednoho a 80 let od úmrtí druhého má však pro naše porozumění znamením času „hic et nunc“- zde a nyní, podstatný význam. Svatost francouzského krále oceňujeme v porovnání jeho života z víry s konáním jiných vládců a panovníků jeho doby, vrcholného středověku. Víra ve svatost konání Františka Noska však spadá do v zásadě již naší současnosti: parlamentní demokracie procházející krizí, a pozdního kapitalismu

s otřesenou důvěrou v budoucnost. A v tom je pro nás život z víry Františka Noska životodárným pramenem poučení.

Pokud se někomu z nás poštěstilo, že jsme mohli být jednu neděli na dvou či dokonce tří bohoslužbách v různých kostelech, mohli jsme zaznamenat podivuhodný jev: kazatelé na jedno a totéž místo z Písma měli dvě nebo tři docela rozdílně vyznívající kázání. (Já aspoň tuto zkušenost učinil hned několikrát). „Slovo Boží“ je oním pramenem živé vody tryskajícím do našich životů, je jakýmsi diamantem vybroušeným na mnoha hranách a vrhajícím tak nové a nové paprsky světla do temnot našich životů. Podobně je tomu i s životy svatých bratří a sester: často i po letech, kdy už se nám zdá, že jsme se svým oblíbeným světcem docela familiérně známe, najednou na něm objevíme úplně nové poznání, až dosud pro nás ukrývaný poklad duchovní zkušenosti či rady. Všimněme si, co všechno různí pisatelé a spolutvůrci rodící se legendy o novém, budoucím světci Františku Noskovi považovali za potřebné vyzvednout jako jeho specifické světélko: ministr jako služebník v původním, tj. latinském slova smyslu, a to – v dobré víře - už jako „služebník Boží“. Člověk úplně sebe-daný Bohu, ne svůj. Člověk stálé a nekonečné práce jako sebezáporu a největší oběti. Svatý všedních dní, jak svatosti rozuměly starší myšlenky hnutí „dělnických kněží“, stejně jako novodobá spirituální hnutí typu „křesťan a práce“. Křesťanský laik budoucnosti, který živý a aktivní zájem o až nepochopitelně četné společenské úseky staví na hlubokém duchovním spojení s přítomností Boží. Laik, o němž jeho duchovní vůdce neváhá říci, že se od něho – jako mnozí jiní - učil jak žít a pracovat, a jiný kněz dokonce ve svém srdci vyznává „non sum dignus“ - být v jeho blízkosti. Otec, který s úžasem silnou vírou odevzdává Bohu svého jediného synáčka, když to byla Boží vůle. Integrovaná, celistvá mravní osobnost, pro niž platí jen jedna morálka: v rodině, v podnikání i v politice. Politik, který nikdy nelže, a jehož bezvýjimečné pravdomluvnosti se jeho političtí odpůrci nejvíce bojí. Muž, který statečně bojuje se svým povahovým sklonem k prudkosti, k někdy až příkrému jednání s bližními. S těmi, kdo mu hned nechtějí rozumět, zvláště tehdy, když na sebe narazí vnitřní poctivost a její deficit, zdání čistoty úmyslů a pokrytectví. Ale i v tomto boji sám se sebou, v hledání nám lidem nesnadné hranice mezi propadnutím vlastní vášni a hněvem spravedlivým, nacházíme u Františka Noska onu horlivost pro Boha a jeho věc. Horlivost spravedlivého hněvu, kterým nehřešíme - pokud je nám to z milosti Boží dáno.

František Nosek se už ve svém mládí vyjadřoval o době, do níž byl postaven, dosti kriticky, poměry se mu až protivily. Přesto - či právě proto - do nich aktivně vstupoval, aby Království boží bylo aspoň o něco více mezi námi. Doba a kultura, v níž je dáno žít nám, nemusí také vyvolávat v našich duších žádné velké nadšení. Životní příběh našeho bratra Františka Noska nám poskytuje mnohé inspirace v tom, jak porozumět naší době, a jak od diagnózy přejít k léčení jejích neduhů. Ne každému z nás je dáno být politikem, poslancem či dokonce ministrem: to od nás Pán ani nežadá. František Nosek – kromě této roviny vysokých ambicí - prokazoval svým každodenním životem i pokoru a ochotu sklánět se k věcem „nižším“: ve vztazích k nejbližším v rodině, spolupracovníkům v úřadech stejně jako v hospodářských družstvech či kámpeličkách, ke starým a opuštěným lidem v Domovech svatě Kláry, stejně jako k dětem v prázdninových koloniích. V tom byla jeho věrohodnost, a na této věrohodnosti se zakládala důvěra k němu jako k člověku, bratru v Kristu.

Naše doba, hospodářství i politika, strádají deficitem důvěry a důvěryhodnosti. „Běda tomu, kdo by se chtěl spolehnout na člověka“ – varuje žalmista. Jen na člověka, který se sám zcela odevzdal Bohu, je možno se spolehnout, jen na důvěře v Boha je možné zakládat naše počínání v tomto světě. Jde o naši věrohodnost; starost o naši dobu pak můžeme v plné důvěře „hodit na Pána“. Tak lze rozumět odkazu Františka Noska, nám ke svatosti dosud jen povoláním.

Bratr Irenej, Letnice L.P. 2017

Vážení a milí bratři sestry, neostýchejte se podělit s ostatními čtenáři o vaše vzpomínky na další výrazné postavy naší spirituality! Těší se na ně vaše redakce.

Myšlenky o identitě sekulárního františkána a jeho duchovní formaci

Benjamin J. Vail OFS, MBS Brno – Husovice

překlad z angličtiny Tereza Skálová OFS

I. Úvod

Již několik let probíhá v našem řádu na nejvyšší mezinárodní úrovni diskuse, týkající se identity a budoucnosti našeho řádu. Tato diskuse začala dvěma prezentacemi na generální kapitule 2011. Jedna měla název “Evangelizování, aby evangelizovali” a přednesl ji otec Fernando Ventura OFMCap. Druhou s názvem “Speciální povolání pro zvláštní poslání” přednesl bratr Benedetto Lino OFS. Tyto texty byly přeloženy akolovaly, aby si je mohl přečíst každý sekulární františkán. Byly vytištěny ve Zpravodaji a jsou součástí probíhajícího formačního programu. Všichni sekulární františkáni jsou zváni, aby tyto dokumenty diskutovali a podíleli se na otevřeném dialogu o naší spiritualitě. Tento článek je míněn jako příspěvek k tomuto dialogu.

Bratři Ventura a Lino zahájili komunikaci a já chci odpovědět pozitivním způsobem. Přestože mám otázky k některým myšlenkám prezentovaným v této stati, nechci být kritický. Inspirován jejich texty, chci spíše sdílet své úvahy o spiritualitě sekulárního františkána, o kterých doufám, že budou užitečné druhým.

II. Pár prvních myšlenek o spiritualitě sekulárního františkána

Když uvažujeme o spiritualitě sekulárního františkána, je důležité držet v centru pozornosti jeden fakt: sv. František z Assisi byl především věrný katolík. Tato pravda nám pomůže udržet si jasno ve smyslu a poslání nás, sekulárních františkánů.

Podle mého názoru je nejdůležitější se při duchovní formaci sekulárního františkána zaměřit na to, abychom upozornili sebe a naše bratry a sestry na potřebu být si vědomi vážných osobních hříchů a toho, co je nutné pro spásu: být pokřtěným, praktikujícím členem jediné pravé církve založené naším Pánem, tak jak na to ostrými, naléhavými slovy upozorňoval sv. František. Správné uspořádání osobních životů – žití povolání – se odvíjí přímo z vědomí této skutečnosti. Věřím, že budoucnost Sekulárního františkánského řádu spočívá v tomto jasném, evangelijním příkladu jeho zakladatele.

Jsem přesvědčený, že pro dnešní sekulární františkány je požehnáním, že v předmluvě k Řeholi (1978) mají “List všem věrným křesťanům”, protože je to skvělé shrnutí spirituality a mravních zásad sv. Františka. Prosím čtěte tento list! Je krátký a jednoduchý. Zdůrazňuje problém hříchu a potřebu pokání. Ti, kteří jsou pravověrní katolíci, chodí na mši svatou, uctívají Eucharistii a snaží se růst v ctnostech, mohou doufat v nebe. Ti, kteří nejsou pravověrní katolíci, kteří setrvávají v hříchu, ti mají dobrý důvod obávat se pekla. Tento jasný, jednoduchý pohled na realitu by měl být základem pro veškerou duchovní formaci sekulárního františkána.

Myslím, že otec Ventura nazval svůj text velmi chytře: “Evangelizování pro evangelizaci”. Co to však přesně znamená evangelizace? Konference katolických biskupů USA říká, že “evangelizovat znamená přinášet Ježíšovu dobrou zprávu do každé lidské situace a usilovat o obrácení jednotlivců a společnosti božskou mocí samotného Evangelia.”

A co je ta dobrá zpráva, co je silou Evangelia? To, že Ježíš Kristus nás skrze své utrpení a smrt vysvobodil z trestů za naše hříchy (oddělení od Boha, věčná smrt a pekelná muka) – pokud v Něho věříme, přijímáme Jeho přikázání a žijeme podle nich. Toto bylo hlavní poslání Krista – a je to naše poslání dnes: žít podle Jeho přikázání a pomáhat ostatním přijít k našemu Pánu.

Souhlasím s otcem Venturou, že je dobré a nezbytné pomáhat lidem. Náš Pán nám přikazuje milovat druhé a konat skutky tělesného milosrdenství. Dobré skutky jsou pro naši víru podstatné a my budeme souzeni podle našeho konání. Sociální služba nás ale nesmí odvádět od duchovního poslání církve ani ho nesmí nahradit. Hlavní povolání křesťana je dostat se do nebe a pomáhat ostatním do nebe. Spasit duše.

Důvod, proč náš Pán Ježíš Kristus přišel na svět je ten, aby zachránil hříšníky a otevřel dveře nebe. Přílišný důraz na materiální dobré skutky nás může dostat do nebezpečí “aktivní hereze”, popsané v *Příručce třetího sekulárního řádu sv. Františka* (1947), autor Basil Gummermann OFMCap. jako “trend podřazovat modlitbu sociálním pracím. Je pravda, že služba bližnímu je službou Bohu, ovšem za podmínky, že u ní

nezapomínáme na modlitbu. Evangelium dává přednost modlitbě. Sociální služba za cenu ztráty okamžité osobní modlitby ztrácí plodnost. ”

III. Rozlišování specifického charismatu sekulárního františkána

Věřím, že charisma sekulárního františkána je zcela jasné. Co je to charisma? Je to spirituální orientace a specifická charakteristika poslání a hodnot náboženského řádu. Věřím, že charisma sekulárního františkána je snadno rozpoznatelné z Řehole našeho řádu a ze slov příkladu sv. Františka z Assisi.

Podle mého názoru není identita a spiritualita sekulárního františkána záhadou. Naše povolání a poslání můžeme pochopit ze života a spisů sv. Františka. Historické řehole třetího řádu a další texty nám ukazují, co to znamená být terciářem. Jedním klíčem k naší spiritualitě je *pokání* a klíčem k pokání je rozumět hříchu. Sv. František se velmi zajímal o hřích, a proto bychom měli i my. V moderním světě musí každý sekulární františkán rozlišovat, jak přenést tyto obecné principy do denní praxe.

Zajisté základní povolání a poslání sekulárního františkána je stejné jako pro všechny věřící: následovat Krista. Ale existuje i charakteristicky františkánský způsob následování Krista.

Historické záznamy spolu s živou tradicí našeho řádu poskytují jasné vodítko pro definici charismatu našeho řádu. Můžeme si prohlédnout několik historických řeholí našeho řádu, které předcházely té současné z roku 1978, a mnoho dokumentů, ve kterých sv. František popisuje své povolání a radí svým následovníkům. Původní řehole SFRŘ byla dána sv. Františkem v roce 1221 a byla během staletí několikrát obnovena, naposledy v roce 1978.

Článek 2 současné řehole říká sekulárním františkánům, že se “zavazují žít evangelium tak jako sv. František podle této Řehole, potvrzené církví.” Co přesně znamená “tak jako sv. František”? Myslím si, že je bezpočet aspektů, kterými se vyznačuje františkánská spiritualita. Ty nejsou výlučně františkánské a ani nejsou jedinou cestou ke svatosti. Od dob založení sv. Františkem má však Třetí řád některé charakteristiky, které ho definují, a to jsou mj. tyto:

Chudoba – nejen postoj nelpění, ale skutečná dobrovolná materiální prostota

Mír – původní řehole předepisuje, že terciáři nemají nosit vražedné zbraně

Sekulárnost – náš řád není kontemplativní; terciáři jsou voláni k apoštolské činnosti ve světě

Pokání – v úvodu k řeholi z roku 1978, nazývané také List všem věrným křesťanům, a v dalších dílech sv. František vybízí své následovníky nejsilnějšími výrazy, aby “konali pokání” - konkrétní skutky sebezapření a sebeobětování pro lásku k Bohu a bližnímu. Doporučuje umrtvování. Řehole 1221 uvádí mnoho kajících praktik (např. půst, jednoduché oblečení) a jde tak nad minimum požadované církevním zákonem

Tento výčet by mohl pokračovat. Identita sekulárního františkána není záhadou, nemusíme hádat, co to znamená být františkánem.

Řehole před rokem 1978 poskytují dobrý zorný úhel na to, jak být dobrým terciářem dnes. Ve formačním dokumentu nazvaném “Povaha sekulárního františkánského řádu” vskutku Benedetto Lino říká, že se můžeme učit z minulosti:

“Zkoumání našich starých řeholí je nejdůležitější pro to, abychom objevili pravost našeho povolání a abychom se vnímali v kontinuitě s myšlenkami a úmysly těch, kteří nás předešli a kteří nám odkázali historii a povahu našeho řádu. Z těchto řeholí je často možné načerpat bohatství, které již upadlo v zapomenutí a které je zapotřebí řádu navrátit, pokud máme opravdu chápat, kdo jako sekulární františkáni jsme.”

Svatému Františkovi Bůh zjevil, jak má následovat Krista, a vyznačil tak františkánskou cestu posvěcování. Znovu, tato cesta není jediná. Je mnoho způsobů, jak následovat Krista v jeho církvi. Pokud vím, samo o sobě není hříšné, aby křesťan měl peníze a majetek, aby vlastnil dům – ani velký dům; aby se oblékal do barevných, třpytivých látek a šperků; aby byl vůdcem, ať už jako veřejný činitel nebo jako vojenský hodnostář; aby řídil auto – ani drahé auto; nebo aby byl vysoce vzdělaným profesionálem. Kdokoliv z pokřtěných může mít nebo dělat tyto všechny věci a být dobrým křesťanem – avšak sv. František doporučuje, aby se z důvodu osobní svatosti jeho bratří a terciáři takovým věcem vyhnuli a místo toho volili dobrovolnou prostotu.

Františkánští bratři by teoreticky mohli nosit bílé hábity jako dominikáni, ale sv. František se domníval, že pro jeho bratry bude mít duchovní význam, když si budou oblékat přírodní barvy jako je hnědá. Benediktini mají slib stability, zatímco františkánští bratři a terciáři ho nemají. Proč si nevšimnout těchto rozdílů? Jsou to skutečně odlišnosti. Jedni jsou povoláni k jednomu způsobu života, druzí k jinému. Tedy, je tu jasné františkánské charisma. Najdete ho vyjádřené ve spisech a skutcích sv. Františka.

Klíčem k dobré formaci je jasné pochopení Františkova vztahu *ke hříchu* a *k pokání*. Dá se argumentovat tím, že pronikavé vědomí osobního hříchu a horlivý smysl pro potřebu konkrétních skutků pokání byly absolutním základem pro misi sv. Františka na zemi. Úsilí o spásu duší motivovalo sv. Františka neustále a neústupně každému připomínat nevyhnutelnou realitu čtyř posledních věcí člověka (smrt, soud, nebe a peklo) – jak to také s velkou svědomitostí udělal v Listě všem věrným křesťanům (v prologu naší současné řehole).

IV. Svatý František a hřích

Spisy sv. Františka obsahují mnoho naléhavých upozornění na nebezpečí hříchu a výhrůžek Satanových. Sv. František měl drsná slova pro ty, kteří setrvali v hříchu, a se starostlivým zájmem o jejich věčnou spásu je povzbuzoval ke konverzi. Růst ve ctnostech byl trvalým tématem. Jakákoliv diskuse o františkánské spiritualitě by měla zahrnovat odkaz na tuto jeho starostlivost. A též přijímat skutečnost, že na této zemi jsou katolíci v neustálém duchovním boji se světem, tělem a ďáblem. Hluboká láska k Bohu vedla sv. Františka k odmítání hříchu a k lítosti, jak je možno vidět v jeho spisech jako je Řehole života pro menší bratry, Napomenutí a List všem věrným křesťanům. Tady jsou příklady:

Napomenutí (č. 11): “Božímu služebníku nesmí být nic protivného kromě hříchu. A kdyby některý člověk nějak zhřešil a Boží služebník byl proto zaražený a rozčilený z jiného důvodu než z lásky, pak si »hromadí trest«.”

Nepotvrzená řehole (č. 5): “Ať se všichni bratři, jak ministři a služebníci, tak i ostatní, chrání rozčilovat se nebo hněvat pro hřích nebo špatný příklad druhého; neboť ďábel chce hříchem jednotlivce zkažit mnohé. Spíše ať, jak jen mohou, pomáhají duchovně tomu, kdo zhřešil, protože »lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní«.”

Nepotvrzená řehole (č. 13): “Kdyby některý bratr byl sveden zlým nepřítelem a dopustil se hříchu smilstva, ať úplně odloží řeholní oděv, který pro svůj ohavný zločin už stejně pozbyl, a ať je z našeho řádu zcela vyloučen. Potom ať koná pokání za své hříchy.”

Nepotvrzená řehole (č. 21): “Jestliže však vy neodpustíte, pak ani vám Pán neodpustí vaše hříchy. – Vyznávejte se ze všech svých hříchů (Jak 5,16). – Blaze těm, kteří umírají v kajícínosti, neboť přijdou do nebeského království; běda však těm, kteří neumírají kajícně, neboť budou dětmi ďábla, protože dělají, co on žádá a přijdou do věčného ohně. – Vystříhejte se a chraňte všeho zlého a vytrvejte v dobrém až do konce.”

V. Svatý František a pokání

Zdá se mi nepředstavitelné, že by jakákoliv diskuse o povolání, poslání a identitě sekulárního františkána mohla pominout význam pokání v životě Františka. Svatý František mluvil o svém třetím řádu jako o bratřích a sestřích, kteří konají pokání. Stěžejnost pokání pro terciáře - nejen postoj lítosti nebo vnitřní obrácení, ale životní styl projevující se navenek, hmatatelné skutky odškodnění a zadostiučinění podnícené vědomím osobní viny a Boží lásky – je zřetelné v textech, jako je prolog k současné řeholi, a skrz naskrz řeholí 1221.

Naše současné generální konstituce (článek 13) říká: “Skutky kajícínosti, jako půst a zdrženlivost, které jsou pro františkánské kajícíky tradiční, mají být známy, oceňovány a prožívány podle obecných předpisů církve.”

Americká formační kniha *Žít jako žil František: průvodce sekulárního františkána* (2000) vysvětluje, že křesťanské pokání a sebezápor jsou pozitivní, nikoliv negativní. Pokání “není kruté, pyšné vládnutí nad tělem s cílem osobního úspěchu. Spíše je to pojistka zdravého rozumu proti věcem – a těch je mnoho – které ohrožují vztah člověka s Kristem. Toto pokání je říkáním “ne” když nemusíme, abychom ho statečně

dokázali říci, když musíme.”

Dřívější řehole obsahovala četné detailní návody, které definovaly způsob života ve světě, které kladly důraz na konkrétní skutky a znamení zbožnosti, chudoby, mírumilovnosti a služby. Po terciářích například bylo požadováno, aby se zdržovali od masa a postili se každý týden a během několika období během roku; měli se vyhýbat divadlu a vystoupením a měli nosit jednoduché oblečení určité ceny, střihu, barvy a materiálu. Tyto požadavky na terciáře, aby se odlišovali oblečením a chováním, byly ve shodě s vizí řádu, kterou měl sv. František. Svatý František by evidentně neměl tyto konkrétní požadavky, kdyby si nemyslel, že jsou duchovně přínosné.

Raffaele Pazzelli TOR ve své knize *Sv. František a třetí řád* (1982) jde ještě dále a říká, že pokání je “základní charakteristikou Třetího řádu”. Hovoří o řeholi 1221 a vysvětluje:

Organizace Kajícího řádu a jeho včlenění do společnosti jsou založené na tvrdém principu osobního posvěcování. Řehole je přísná a vyžaduje povolání a odevzdání se. Zákon chudoby, který je, jak jsme viděli, základem celého kajícího hnutí během jedenáctého až třináctého století, protičeří “světskému” životu, protože *conversio* žádá zřeknutí se “světa”. Skromnost v oblékání a zřeknutí se zábav a tance, zdrženlivost v jídle a půst, modlitba a časté přijímání svátostí, zpytování svědomí a náboženská poučenost kajících bratří a sester jsou základní charakteristikou jejich identity. Třetí řád je, stejně jako další dva františkánské řády, “školou evangelia” a vyžaduje zachovávání evangelia v myšlenkách i skutcích. (str. 134-135)

Myslím si, že slova sv. Františka v řeholi z roku 1221 jsou prospěšná pro sekulárního františkána dnes. Mnozí, možná většina moderních sekulárních františkánů nezná původní řeholi sv. Františka pro náš řád. Mohla by pro ně být inspirací k tomu, aby prošli hlubokou reflexí duchovního významu toho, co volí ve svém praktickém životě – včetně rodinného života, módy, stravy, osobních financí, zábavy, koníčků a volnočasových aktivit, modlitby a zbožných praktik – mohla by, pokud by se o ní dozvěděli. Souhlasím s Linem, který píše: “Musíme pohlédnout k Františkovi, abychom se naučili, jak uskutečnit naše povolání. Pamatovat na to, že nemáme přebírat trendy a rozmary světa. Musíme se vždycky vracet k počátku”. A dodává: “nedávno zde byly snahy distancovat se od Františkovy osobní zkušenosti coby nenahraditelného základního kamene pro všechny františkány, jako by skutečnost, že patřil do světa třináctého století, z něj dělala člověka, který se nehodí do dnešního světa.”

Samozřejmě, řehole 1221 byla nahrazena a řehole 1978 nevyžaduje takové přesně stanovené úkony. Můžeme nicméně brát slova sv. Františka v první řeholi jako inspiraci, jako užitečný návod k porozumění identitě našeho řádu dnes, a jako „kukátko“, pomocí kterého můžeme interpretovat současnou řeholi a generální konstituce řádu.

Mnozí se ptají, jak žít život kajícího dnes. Sv. František sám byl přísný asketa a jen zřídka je duše povolána k takovému heroickému pokání, jaké on praktikoval. Místo toho je dobré si uvědomit, že jednoduché skutky, jako zřít se cukru do kafe nebo trpělivě čekat ve frontě a nestěžovat si, také mohou být skutky pokání. Sv. Terezie z Lisieux učí, že takové malé činy často nejvíce těší Boha. Sebezápor a přijetí utrpení mohou být způsobem, jak růst v našem vztahu s Bohem a druhými. Konečný cíl pokání je pozitivní: milovat Ježíše Krista a jeho přikázání.

Panna Marie Fatimská toto potvrdila. Měla tři jednoduché požadavky - na osobní pokání, modlitbu a zasvěcení se jejímu Neposkvrněnému Srdci – aby posílila věřící moderních časů. Sestra Lucie, Fatimská vizi-onářka, napsala: “Mnoho lidí má pocit, že slovo pokání znamená velkou askezi, a přitom nemají pocit, že by měli sílu na velké oběti. Proto ztratí odvahu a pokračují životem vlažnosti a hříchu.” Ježíš ji navštívil a vysvětlil: “Oběť žádaná od každého člověka je plnit své povinnosti v životě a zachovávat můj Zákon. To je pokání, které nyní hledám a žádám.”

VI. Následování příkladu sv. Františka

Sv. František sám o sobě je jasným a jednoduchým vodítkem pro zbožný život. Myslím si, že je důležité, aby se sekulární františkáni dostali zpět k základům, proto by se formační materiály měly zaměřit na učení našeho serafického otce.

Sv. František z Assisi byl především nekompromisní katolík. Nejvyšším zájmem pro něj byla řádná mod-

litba a úcta k Nejsvětější Svátosti. Horlivost jeho katolické víry ukazuje těchto několik citátů:

V první řeholi menších bratří (číslo 19) sv. František píše: Všichni bratři ať jsou katolíci, ať žijí a mluví podle katolické víry. Kdyby však někdo slovem nebo skutkem zbloudil od katolické víry a života a nechtěl se polepšit, ať je z našeho společenství úplně vyloučen. A všechny duchovní a řeholníky považujeme za své pány ve všem, co slouží spáse duše a co se neodchyluje od našeho života. A prokazujeme v Pánu úctu jejich svěcení, jejich úřadu a službě.

V druhé řeholi sv. František píše o tom, kdo si přeje stát se františkánem: “Ministr ať ho důkladně vyzkouší z katolické víry a církevních svátostí. Když to všechno věří, chce to věrně vyznávat a až do smrti přísně zachovávat”, potom smí vstoupit do řádu (číslo 2). Svatý František z Assisi také říká: “Konečně ukládám pod poslušností ministrům, aby si vyžádali od pana papeže jednoho kardinála svatě římské církve, který by řídil, chránil a napravoval toto bratrské společenství: abychom, poddání a podřízení Církvi svaté, vytrvali v katolické víře a zachovávali chudobu, pokoru a svatě Evangelium našeho Pána Ježíše Krista, jak jsme to pevně slíbili.” (číslo 12).

V Závěti sv. František píše: “tohle je jen připomenutí, napomenutí a povzbuzení, a také můj odkaz, který já, maličký bratr František, vám proto zanechávám, svým požehnaným bratřím, abychom lépe v katolické víře zachovávali řeholi, ke které jsme se Pánu slibem zavázali.”

Poslední příklad: v Listě všem věrným křesťanům sv. František píše: Je také třeba, abychom se postili a zdržovali od neřestí a hříchů i nadbytku v jídle a pití a abychom byli katolíci. Máme rovněž často navštěvovat kostely a ctít a vážit si duchovních nejen pro jejich osobu, ale i když jsou hříšníci, a to pro jejich úřad, neboť oni mají moc nad Nejsvětějším Tělem a Krví našeho Pána Ježíše Krista, které obětují na oltáři, přijímají a podávají ostatním. A buďme všichni pevně přesvědčeni, že nikdo nemůže být spasen jinak než skrze svatá slova Páně, která duchovní vyslovují a hlásají, a skrze Krev našeho Pána Ježíše Krista, nad kterou oni mají moc.

VII. Závěr

V tomto zamyšlení jsem se pokusil přispět k současnému dialogu o tom, co to znamená být sekulárním františkánem dnes a o identitě a budoucnosti našeho řádu. Texty bratrů Ventury a Benedetta Lina jsou dobrým startem, ale je toho víc, co by mělo být řečeno o františkánské spiritualitě. Je možné identifikovat františkánské charisma, ale pouze s jasným vědomím identity, se kterou my terciáři můžeme prožít své povolání. Mise SFR je misí církve – ovšem s osobitým františkánským charakterem, který klade důraz na chudobu, prostotu, pokoru a kající životní styl.

Každý člověk je povolán být křesťanem, být členem jediné pravé Církve založené našim Pánem – katolické církve. Jak může někdo poznat, zda jeho povolání je specificky františkánské, pokud naše charisma SFR není prezentováno jasně a naše spirituální formace je nejednoznačná?

Každá buňka potřebuje buněčnou membránu, která ohraničuje její bytí. Stejně tak i sekulární františkáni, coby soudržný organismus – jako řád i jednotlivě - potřebují mít jasné pochopení specifického povolání do řádu, aby byli schopni fungovat a přežít ve světě, s konečným cílem dostat se do nebe a přivést tam s sebou tolik dalších duší, jak je to jen možné! To, že jsme si vědomi našeho vztahu ke sv. Františkovi a že následujeme jeho jedinečný příklad – to nás neodděluje od světa: činí nás to solí se specificky františkánskou příchutí.

Chtěl bych uzavřít slovy amerického formačního textu *Řehole sekulárního františkánského řádu s katechismem a instrukcemi* (1980), který ukazuje, že můj pohled na věc není ojedinělý. Otec Cornelio Mota Ramos a jeho spoluautoři zde píší:

Nikdy nesmíme ztratit ze zřetele důvod existence našeho řádu. Jsme angažováni v otázce spásy celé Církve, avšak s duchem, který nás odlišuje od jiných řádů. ... Sekulární františkáni jsou křesťanští apoštolové posláni Církví do sekulární společnosti jako kvas žitého evangelia. Jelikož Církev dává tuto odpovědnost i mnohým jiným, musíme svou existenci coby samostatného řádu ospravedlnit tím, že naše metody a přístupy prostoupíme duchem sv. Františka z Assisi (str. 93).